

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	другий (магістр)
Кафедра	Дизайн середовища	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	2

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Семестр 2 (зима - весна 2022-2023)
30 березня — 18 квітня

Викладачі Кривуц Світлана Василівна, доцент, PhD (канд. мистецтвознавства)
E-mail svkdesignsvk@gmail.com

Заняття За розкладом 305 (2 корпус)

Консультації Понеділок 12.00–13.00 (за необхідністю)
Адреса к. 305, поверх 2, корпус 2, вул. Мистецтв 8
Телефон (057) 706-02-46 (кафедра «ДС»)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни;
- 2) в полі тексту листа позначити ПІБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *jpeg, pdf*.

Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої для відвертої дискусії із студентами та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів навчання. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі інноваційних досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання.

Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими потребами здоров'я (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та студентами.

ПРАВИЛА СТУДЕНТА

Під час занять студент повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. Самостійне відпрацювання обраної теми з дисципліни «Особливості проектування інклюзивного предметно-просторового середовища» відбувається в разі відсутності студента на заняттях з будь-яких поважних причин.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, у концептуальному рішенні проектної пропозиції тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю студент відсутній, він втрачає право отримати бали за проект. Наступним кроком рубіжного контролю є отримання хвостовки із вказаною датою передачі проекту.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення. Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу обов'язкової дисципліни та підготовки її практичної/методичної стратегії. Студент може для ознайомлення запропонувати теми для опрацювання матеріалу, пов'язаного з загальною тематикою курсу.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Свої додаткові навчальні матеріали, пошукові ескізи тощо можна запропонувати переглянути за електронною адресою: svkdesignsvk@gmail.com

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет, папір для ескізування та макетування, олівець, акварельні фарби. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word, Arhcad, 3D MAX, Corel Draw, Photoshop.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Силабус складений на підставі положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів в Україні, відповідно СОВ «Магістр». Міждисциплінарні зв'язки – педагогічна практика є складовою підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти та є базовою для набуття професійних навичок викладацької діяльності.

Мета дисципліни:

- оволодіння формами, методами, засобами, новітніми технологіями здійснення навчально-виховного процесу в навчальному закладі;
- формування у студентів умінь застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності, усвідомлення професійної значущості цих знань;
- виховання потреби постійного удосконалення професійних знань, умінь навичок та педагогічної майстерності;
- розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу кожного студента.

Завдання дисципліни:

- ознайомлення з організаційною структурою освітньої організації та особливостями її функціонування;
- формування громадської активності майбутнього педагога;
- дослідження моделей та методів організації навчання і критеріїв оцінювання знань;
- ознайомлення з програмами різних дисциплін навчального плану;
- формування уміння розробляти навчальну та робочу програми з обраної дисципліни;
- засвоєння принципів та методів подання навчального матеріалу;
- формування організаторських умінь і навичок;
- розвинення педагогічного мислення, професійно-творчих здібностей, інтересу до педагогічної діяльності;
- оволодіння педагогічними вміннями і навичками навчально-виховної роботи у навчальних закладах;
- розвинення власних аналітичних здібностей на прикладі педагогічної діяльності;
- виявлення достатньої самостійності, активності та ініціативності в процесі проходження практики;
- набуття практичних навичок педагогічного досвіду

Дисципліна вивчається протягом одного семестру 1-го курсу (3 кредити ECTS, 90 навчальних годин, в тому числі 90 годин — самостійні).

Весняний семестр: 90 годин: 90 — самостійні.

База педагогічної практики та розподіл робочого часу студента. Практика проводиться під керівництвом наукового керівника на кафедрі «Дизайн середовища». Студентам запропоновано обрати місце проходження педагогічної практики. Зміна бази педагогічної практики можлива лише з поважних причин і лише до подання проекту наказу про проходження педагогічної практики. Рішення про можливість зміни бази педагогічної практики приймає завідувач кафедри.

Самостійно змінювати місце педагогічної практики студент не має права. Педагогічна практика проводиться у 2 семестрі протягом трьох тижнів навчального року (18 робочих днів). Час проведення педагогічної практики встановлюється наказом по Харківській державній академії дизайну і мистецтв. До програми педагогічної практики (крім спеціальних питань) можуть входити прослуховування лекцій, виконання індивідуальних завдань з підготовки методичних або дидактичних матеріалів, оформлення та захист звіту з педагогічної практики. Календарний графік розподілу робочого часу для проходження педагогічної практики наведено у відповідній таблиці 1.

№ з/п	Найменування виду робіт	Кількість робочих днів
1	Вивчення спеціальних питань, виконання індивідуальних завдань за завданням керівника практики та ін.	14
2	Оформлення щоденника, звіту та іншої документації	3
3	Складання заліку з педагогічної практики	1

Таблиця 1. Календарний графік розподілу робочого часу для педагогічної практики

Організація та зміст педагогічної практики. Педагогічна робота майбутніх магістрів є органічною складовою навчального процесу і слугує основою набуття викладацької майстерності. Педагогічна практика для студентів магістратури проводиться згідно з навчальним планом для денної форми навчання. Під час проходження педагогічної практики та виконання основних завдань програми педагогічної практики, кожен студент повинен взяти участь у підготовці та проведенні занять в академічній групі. Програма педагогічної практики студентів магістратури складається з наступних частин:

- формування індивідуального графіку проходження педагогічної практики (Додаток 1). За цей період студенти зобов'язані здійснити огляд нормативної документації та друкованої літератури, зібрати та обробити практичний та інформаційний матеріал, здійснити підбір та обробку даних з напряму магістерської діяльності;
- виконання індивідуального завдання;
- оформлення звіту про проходження педагогічної практики і його захист. Навчально-методичне керівництво і виконання програми педагогічної практики забезпечує кафедра «Дизайн середовища». Для безпосереднього керівництва практикою студентів кафедра призначає наукового керівника з числа викладачів тільки з науковим ступенем доктора або кандидата наук.

Під час педагогічної практики студенти повинні:

ОЗНАЙОМИТИСЯ:

- з навчально-методичною та науковою роботою кафедри, на якій проводиться практика;
- з програмно-методичним забезпеченням навчальної дисципліни, з якої будуть проводитися заняття практикантом;
- із специфікою методики роботи викладачів.

ВИВЧИТИ:

- навчальні програми дисципліни, з якої будуть проводитися практичні, лабораторні заняття чи лекції;
- психологічні, вікові та індивідуальні особливості студентів групи, де будуть проводитися навчальні заняття, стан їх успішності;
- особливості організації та проведення науково-дослідної роботи студентів, інтереси й уподобання їх щодо виховної і позааудиторної роботи.

ФОРМУВАТИ НАВИЧКИ Й УМІННЯ МАЙБУТНЬОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

- відвідувати заняття викладачів кафедри;
- розробити розгорнутий план-конспект лекційного, практичного або лабораторного заняття з навчальної дисципліни відповідно до робочої навчальної програми;
- провести заняття в аудиторії;
- відвідати та взяти участь в обговоренні заняття своїх колег.

Студенти-практиканти зобов'язані:

- до початку практики одержати необхідну документацію та консультації щодо її оформлення;
- своєчасно прибути на базу практики;
- систематично вести щоденник практики, раз на тиждень подавати його на перевірку керівникам практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- виконувати правила охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- відповідати за виконану роботу, своєчасно оформити звітну документацію, скласти диференційований залік з практики.

Структура та вимоги до оформлення звіту з педагогічної практики.

Основним документом, що свідчить про виконання студентом програми педагогічної практики є письмовий звіт. Зміст звіту повинен розкривати знання і уміння студента, набуті ним у вирішенні питань, визначених метою і завданням педагогічної практики. Звіт складається індивідуально кожним студентом. Рекомендується наступна послідовність викладення матеріалу в звіті:

1. Титульна сторінка звіту.
2. Завдання.
3. Індивідуальний графік педагогічної практики.
4. Зміст звіту із зазначенням сторінок.
5. Вступ (мета і завдання практики);
6. Основна частина.
7. Напрями та характеристика навчальної діяльності у вищому навчальному закладі.
8. Огляд організації навчального процесу. Аналіз методичного забезпечення.
9. План проведення заняття.
10. Список використаних джерел.
11. Додатки.

Обсяг звіту педагогічної практики має становити 10 – 15 сторінок тексту з конкретним описом виконаної діяльності.

Підведення підсумків та критерії оцінювання результатів педагогічної практики. За результатами педагогічної практики проводиться диференційований залік, який відбувається відкрито перед членами кафедри. Атестація за підсумками педагогічної практики проводиться на підставі письмового звіту та щоденника з педагогічної практики, оформлених відповідно до встановлених вимог, та відзиву керівника педагогічної практики. За підсумками атестації виставляється диференційована оцінка. Письмовий звіт разом з іншими документами (щоденник, графіки, робочі записи, характеристики, індивідуальне завдання, відгук), подається на рецензування безпосередньому керівнику педагогічної практики від кафедри у термін, який визначається кафедрою та регламентується нормативними й методичними документами з організації й проведення педагогічної практики. Переданий на кафедру звіт перевіряється керівником педагогічної практики від кафедри. Звіт з педагогічної практики захищається студентом на кафедрі. Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з педагогічної практики, якості підготовленого звіту, виконання індивідуального завдання, рівня знань, рівня захисту студента та відповідно до критеріїв оцінювання результатів педагогічної практики. При захисті звіту студенту задаються питання і за результатами відповіді комісією виставляється диференційована оцінка за стобальною системою.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал педагогічної практики, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання.
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми. Подача звіту змістовна, акуратна, професійна, без помилок.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача звіту акуратна, без помилок.
B	12–15	32–35	Студент добре опанував обсяг матеріалу педагогічної практики, але при цьому робота має незначні недоліки.
C	8–11	22–31	Студент в цілому добре опанував матеріал педагогічної практики, творчо та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки.
D	4–7	10–21	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал педагогічної практики, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має значні недоліки (відсутність творчого підходу, неякісний звіт тощо).
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал педагогічної практики, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має багато значних недоліків.
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання оцінки заліку достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесів практичної та самостійної роботи.

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. [Стандарт вищої освіти України за спеціальністю «Дизайн» для другого (магістерського) рівня вищої освіти]

Електронний ресурс. Режим доступу: <http://osvita.ua/master/spec-master/63144/>

Заплановані результати освоєння дисципліни (компетенції)	Програмні результати навчання дисципліни
<p>ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 5. Здатність розробляти та керувати проектами.</p> <p>ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Додатково для освітньо-наукових програм:</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>	<p>ПРН 6. Генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах.</p> <p>ПРН 14. Обирати оптимальні методи викладання матеріалу студентській аудиторії в межах фахових компетентностей; вміти програмувати, організовувати та здійснювати навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін.</p> <p>ПРН 11. Представляти результати діяльності у зарубіжному науковому і професійному середовищі.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	
<p>ФК 2. Здатність проведення проектного аналізу усіх впливових чинників і складових проектування та формування авторської концепції проекту.</p> <p>ФК 3. Здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтв.</p> <p>ФК 4. Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори образотворчого мистецтва та дизайну.</p> <p>ФК 5. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів; планування власної науково-педагогічної діяльності</p>	<p>ПРН 12. Вміти раціонально організувати проектний процес; обирати оптимальні з економічної точки зору рішення.</p> <p>ПРН 15. Орієнтуватись у процесах розвитку сучасного художнього процесу в дизайні, знати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків.</p> <p>ПРН 16. Знати види об'єктів інтелектуальної власності; володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати на практиці правила оформлення прав інтелектуальної власності.</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бондаренко В. В., Кривуц С. В. (2018). Творча складова в системі підготовки дизайнерів (з досвіду ХДАДМ) / Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання мистецтвознавства та мистецької освіти: сучасність і перспективи» // Збірник статей. 18-19 жовтня 2018 р., ХДАДМ. Харків. 188 с.
2. Gonchar, O., Kryvuts, S., Petukhova, O., & Tokar, M. (2019). Organization of Pedagogical Relationships between Learners and Teachers in the Framework of Inclusive Education. *Românească pentru Educație Multidimensională*, 11(2), P. 126-140. <https://doi.org/10.18662/rrem/121> *Web of Science*
3. Кіак М. Наукова та творча діяльність викладачів як змістовна складова підготовки магістрів у закарпатській академії мистецтв. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://artedu.uz.ua/2236-naukova-ta-tvorcha-dyalnst-vikladachv-yak-zmstovna-skladova-pdgotovki-magstrv-u-zakarpatsky-akademiyi-mistectv.html> (дата звернення: 10.07.2022)
4. Кривуц С.В. (2022). Методика формування дизайну архітектурно-ландшафтного середовища на основі соціально-орієнтованої моделі (на прикладі робіт студентів спеціальності 022 «Дизайн»; програма «ДАЛС») // Збірник статей міжнародної науково-практичної конференції «Мистецтво та дизайн у художній мові мінливого часу: морфологія, семіотика, візуальність» ХДАДМ. Харків.
5. Кривуц С.В., Васьковська А.М. (2021). Соціально-психологічні аспекти інклюзивної освіти / Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «TOPICAL ISSUES OF MODERN SCIENCE, SOCIETY AND EDUCATION». The 1st International scientific and practical conference — Topical issues of modern science, society and education (August 8-10, 2021) SPC — Sci-conf.com.ua, Kharkiv, Ukraine. P. 674-676

Допоміжна

1. Швець Є.Я., Швець Д.Є. (2010). Організація науково-дослідної і педагогічної практики магістрантів. Електронний ресурс. Режим доступу: https://old-zdia.znu.edu.ua/gazeta/VISNIK_43_15.pdf (дата звернення: 10.07.2022)
2. Дизайн-освіта майбутніх фахівців: теорія і практика [Електронний ресурс] : матеріали II Всеукр. наук.-практ. заочної конф., (21–22 берез. 2017 р., м. Полтава) / уклад. Є.В. Кулик, І.В. Савенко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка, каф. основ виробництва та дизайну. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2017. 258 с. Режим доступу : <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/776>
3. Бондаренко В.В., Бондаренко І.В. (2019). Формування та розвиток творчих особистостей в системі вищої дизайн-освіти. Електронний ресурс. Режим доступу: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/25917/1/15_03_2019.pdf
4. Бондаренко І.В., Бондаренко Б.К. (2020). Полістилістика як проектний метод у середовищному дизайні України (на прикладі Харківського регіону). Електронний ресурс. Режим доступу: http://www.apfn-journal.in.ua/archive/33_2020/part_1/5.pdf